

[Knud Kristensen.]

eller Overenskomster, der angaar økonomiske Fællesopgaver, skulde være ugyldige, saaledes at man paa Halvvejen skulde kunne løbe fra dem.

Lad os tænke os, at en Kreds af Arbejdere overtager et bestemt Arbejde til Fuldførelse, men det viser sig, at det vil give en mindre god Fortjeneste, end de havde regnet med. Saa er det klart, at den enkelte ikke kan bryde ud og sige: Nu gaar jeg min Vej, og saa overlader jeg til mine Kammerater at tage Tabet paa at fuldføre Arbejdet. Eller hvis man opretter en Brugsforening eller en anden Forening med økonomiske Fællesopgaver eller en Mælkeforretning, hvor der er fælles økonomisk Ansvar og Risiko, saa er det klart, at en saadan Aftale kan den enkelte ikke løbe fra og derved vælte sin Del af den økonomiske Byrde over paa Kammeraterne.

Hermed mener jeg at have angivet Retningslinierne for, hvad vi tilsigter med denne Paragraf. Vi tilsigter ikke, at alle Aftaler, de være nok saa rimelige og nok saa berettigede, skal erklæres for ugyldige; men vi tilsigter kun det, at det, som fra Samfundets Side maa betegnes som utilbørligt, skal ikke kunne støttes gennem Domsmagtens Afgørelse.

Jeg kommer saa til § 2, som den ærede Ordfører var stærkt inde paa og udtalte sig meget kritisk om. Det ærede Medlem sagde, at det var ganske meningsløst, at man her skulde kunne tilkalde sagkyndige ved Bedømmelsen af en Sag, for det var jo netop dem, som har brudt Loven; det var jo netop Overtræderne. Vi ved jo, at paa det juridiske Omraade er det Juristerne, Domstolene, der er de sagkyndige. Jeg vil da ikke haabe, det ærede Medlem vil sige, naar man tilkalder juridisk sagkyndige for at afgøre en juridisk Sag, en Sag, hvor der er Tale om Fortolkning af Lovparagraffer, at det er Juristerne, der begaar alle Lovovertrædelser af den Karakter. Nej, det er selvfølgelig en fuldstændig meningsløs Paastand, at fordi man tilkalder fagkyndige eller sagkyndige, skulde disse være Repræsentanter for dem, der vil foretage Overtrædelserne.

Jeg ser ogsaa, at den faste Voldgiftsret, har givet en anden Motivering, for de kan selvfølgelig ikke bruge den Motivering, at alle de fagkyndige paa disse Omraader skulde være Lovovertrædere, eller at man ikke skulde kunne finde nogen, som ikke er interesserede i saadanne Lovovertrædelser; det gaar de selvfølgelig ikke ind for, de er jo da mere fornuftige. Men de gaar dog ind for den

Tankegang, at det er urigtigt, at Domstolene skal have Ret til at tilkalde sagkyndige.

Jeg maa sige, at jeg forbavses over den faste Voldgiftsrets Stilling paa dette Punkt. Jeg forbavses derover saa meget mere, som der netop i Loven om den faste Voldgiftsret er Tale om, at Domstolene kan tilkalde fagkyndige — Voldgiftsretten benytter dem netop selv. Jeg skal tillade mig at oplæse et Stykke af Loven om den faste Voldgiftsret, nemlig § 10, næstsidste Punktum. Der staar dér:

„Retten kan til Oplysning i en faglig Tvist sætte sig i direkte Forbindelse med Fagenes Voldgiftsretter og, naar den skønner det fornødent, tilkalde Bistand af fagkyndige, som har Ret til at udtale sig under Forhandlinger og saa vidt muligt skal være til Stede i lige Antal for hver af Parterne.“

Altsaa, i denne Lov om den faste Voldgiftsret, som den ærede Ordfører har været saa uendelig glad ved, findes der ogsaa en Bestemmelse om, at man kan tilkalde fagkyndige, og det finder man udmærket; men naar det er andre Dommere, der skal tilkalde fagkyndige, er det aldeles forkasteligt, og hvis man saa skal tilkalde fagkyndige, betyder det næsten, at man tilkalder Forbrydere.

Det er efter min Opfattelse en selvmodsigende Paastand, der her er fremført. Men jeg kan sige som den ærede Ordfører: Gud bevares, det er ikke noget Hovedpunkt, og ønsker man en Ændring her, skal vi saamænd, hvis det kan formidle den ærede Ordfører, saa at han kan stemme for Forslaget — og jeg vil sige ogsaa uden det —, være meget villige til at tage en Ændring paa dette Punkt under Overvejelse.

Men den kolossale Forargelse, som den ærede Ordfører her bragte til Skue, er lige saa forloren som den Forargelse, han i øvrigt gav Udtryk for for lidt siden her fra denne Talerstol. Han har selv været med til at gennemføre denne Lov om den faste Voldgiftsret, hvori det bestemmes, at netop de samme Bestemmelser kan bringes i Anvendelse; hvorvidt de bringes i Anvendelse, ved jeg ikke, men de kan bringes i Anvendelse. Det er en saadan Bestemmelse, man her foreslaar sat ind.

Medens vi er ved dette, vil jeg gerne sige et Par Ord med Hensyn til et enkelt Punkt i den ærede Ordførers Betænkning — jeg skal senere komme tilbage til den ærede Ordførers Betænkning og knytte nogle Bemærkninger dertil —, hvor han siger, at Dommerforeningen har taget Afstand fra denne § 2.